

Total No. of Questions—4]

[Total No. of Printed Pages—3

Seat No.	
-------------	--

[4903]-306

M.A. (Part II) (Third Semester) EXAMINATION, 2016

POLITICS

Optional Paper PO-013

(Political Process in Maharashtra)

(2008 PATTERN)

Time : Three Hours

Maximum Marks : 80

N.B. :— (i) All questions are compulsory.

(ii) Figures to the right indicate full marks.

1. Answer any one of the following (in 500 words) : [20]

(1) Explain the impact of Globalisation on the Political Economy of Maharashtra.

(2) Explain the challenge of BJP-Shivsena to the dominant party system in Maharashtra.

2. Answer any one of the following (in 500 words) : [20]

(1) Discuss the politics of regional and linguistic identity in Maharashtra.

(2) Explain the impact of growing urbanisation on the politics of Maharashtra.

3. Answer any two of the following (in 250 words each) : [20]

(1) Regional imbalance with special reference to Vidarbha.

P.T.O.

- (2) Changing nature of Dalit politics in Maharashtra.
 - (3) The politics of caste identity in Maharashtra.
 - (4) The impact of economic factors on rural area of Maharashtra.
4. Write short notes on any *four* (in **100** words each) : [20]
- (1) Politics of Maratha hegemony
 - (2) Strategy of NCP
 - (3) Co-operative sector in Maharashtra
 - (4) Demand for separate Vidarbha
 - (5) OBC politics in Maharashtra
 - (6) Maharashtra Navnirman Sena.

(मराठी रूपांतर)

बेळ : तीन तास

एकूण गुण : 80

सूचना :— (i) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.
(ii) उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.

1. पुढीलपैकी कोणताही एक प्रश्न सोडवा (500 शब्दांत) : [20]
- (1) महाराष्ट्राच्या अर्थव्यवस्थेवर जागतिकीकरणाचा झालेला प्रभाव स्पष्ट करा.
 - (2) महाराष्ट्रातील प्रबळ पक्षपद्धतीला भाजपा-शिवसेनेचे आव्हान स्पष्ट करा.
2. पुढीलपैकी कोणताही एक प्रश्न सोडवा (500 शब्दांत) : [20]
- (1) महाराष्ट्रातील भाषिक व प्रादेशिक अस्मितेच्या राजकारणाची चर्चा करा.
 - (2) महाराष्ट्राच्या राजकारणावरील वाढत्या नागरीकरणाचा झालेला प्रभाव स्पष्ट करा.

3. पुढीलपैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा (प्रत्येकी 250 शब्दांत) : [20]
- (1) विदर्भाच्या विशेष संदर्भासह महाराष्ट्रातील प्रादेशिक असमतोल.
 - (2) महाराष्ट्रातील दलित राजकारणाचे बदलाते स्वरूप
 - (3) महाराष्ट्रातील जातीय अस्मितेचे राजकारण.
 - (4) महाराष्ट्राच्या ग्रामीण क्षेत्रावरील आर्थिक घटकांचा प्रभाव.
4. कोणत्याही चारवर थोडक्यात टिपा लिहा (प्रत्येकी 100 शब्दांत) : [20]
- (1) मराठा धुरिणत्वाचे राजकारण
 - (2) राष्ट्रवादी काँग्रेस पक्षाची ध्येयधोरणे
 - (3) महाराष्ट्रातील सहकार क्षेत्र
 - (4) स्वतंत्र विदर्भाची मागणी
 - (5) महाराष्ट्रातील ओबोसी राजकारण
 - (6) महाराष्ट्र नवनिर्माण सेना.